

Tyresö folkbibliotek 30 år

Vårt folkbibliotek fyller trettio år 1968. Det är mycket som har hänt i vår kommun under denna tid. Av en liten undangömd kommun har blivit en storkommun. Från att ha varit en herrgårdskommun, där torparna tidigare gjorde dagsverken för arrendet men under senare tid erlagt arrendet kontant, har blivit en löntagar- och företagarkommun. Arrendatorer och torpare har kommit bort och de som blivit kvar och inte är för gamla har blivit kommunalarbetare.

Dåtidens småbrukare fick använda de flesta av dygnets timmar att tjäna ihop till brödfödan. Fritiden var det snålt med och att tänka sig att man under sådana förhållanden skulle öppna en bok och sätta sig att läsa gick inte. Nej, fritiden måste man använda till att hugga ved och bära vatten och se till att kon eller korna fick mat och dryck.

I början av tjugotalet hade stockholmarna upptäckt att det fanns ett ställe som hette Kumla och lite senare på trettioalet upptäcktes även Tyresö. Det blev rusning efter tomter och på mycket bra villkor, som även en lågavlönad arbetare kunde rå med. En del byggde sommarstugor som ersättning för sina kolonistugor, som Stockholms stad löste in. Andra byggde stugor som de kunde bo i året runt. Det var fackligt organiserat folk som flyttade in i kommunen. De var organisationsvana och hade många gånger varit intresserade deltagare i ABF:s studiecirkel. Det började blåsa en friskare vind i vår lugna herrgårdskommun. Många engagerade sig kommunalt och trots att vi hade svaga begrepp om hur en kommun styrdes fick vi uppdrag som vi skulle lära oss att behärska.

Vi hade just fått erfara hur begränsade våra kunskaper var och man och man emellan började vi resonera om att sätta igång med studiecirkel och en kväll i maj beslöt vi att bilda en avdelning av ABF. Vi behövde litteratur till våra studiecirkel och då fick vi rådet att vi skulle sätta igång med ett ABF-bibliotek. Vi skulle få och fick senare statsbidrag och ett kommunalt bidrag fick vi efter långvarig diskussion i fullmäktige. Det framkastades påstående att vi kom att använda pengarna till politisk propaganda och det var ju in-

te direkt felaktigt, ty i och med att folket studerar och diskuterar olika samhällsproblem i våra studiecirkel, vaknar intresset för att förbättra samhället.

Nu gällde det att inköpa böcker till vårt bibliotek och vår första styrelse, som utgjordes av denna tidnings redaktör som ordförande och vidare Gunnar Gyllnert, Sören Johansson, Jessi Navin och John Hammarlund. Vi diskuterade livligt på den långa lista vi fått från ABF. Vi enades dock, fast Hammarlund ville att vi skulle köpa någon bok som behandlade jordrätten. Den utgjorde grunden till alla samhällets orättvisor. Hammarlund vet nästan allt om jordrätten. Vi visste bara att tomterna steg i värde och nu i dag har den stigit åtskilliga tusen procent. Navin framhöll särskilt Dagmar Edqvists böcker och vi köpte en del av dem. Irja Browallius inköptes även på förslag av Navin. Vi andra höll oss rätt tysta. För oss var det viktigast att få in lite böcker i våra tomma hyllor. Första inköpet kostade 260 kronor och året därpå skulle vi få lika mycket i stadsbidrag.

Småningom växte biblioteket och Sören Johansson blev bibliotekarie. Senare inrättades en filial i Tyresö skola och för denna blev Fru Lundell chef. En liten filial inrättades i Lindalen och om jag inte minns fel blev Forneman bas där.

Liksom alla andra nyfödda barn som får leva och hava hälsan kvar växte även vårt bibliotek och i styrelsen fann vi att det vore lämpligare ur många synpunkter att vårt ABF-bibliotek ombildades till kommunbibliotek. Det skedde två år senare. Vi var inhysta i många olika lokaler. I Kumla gamla skola, i en källare i hyreshusen vid Vendelsövägen.

I den sistnämnda lokalen råkade vi ut för en översvämning, som skadade en del böcker.

När hyreshusen byggdes vid Kumla Allé lyckades vi få en biblioteksvärdig lokal där och alla boklånare var glada åt detta.

Under tiden biblioteket växte utvecklades även kommunen. Läslusten ökade i och med inflyttningen till Bollmora. De som bodde där hade det besvärligt första tiden. De måste åka till Trollbäcken om de ville låna böcker och dit var det mycket dåliga förbindelser. Jag vet inte om Jesus när han höll sin bergspredikan tänkte på Bollmora. I denna utmärkta skrift står det: »De som äro de sista skola vara de främsta!» och det har slagit in över hövan.

Vi har nu ett bibliotek i Bollmora som kan tävla med många av våra städer. Detta beror kanske till stor del, att den som kommunen utsett till chefsbibliotekarie är också dess främste PR-man. Han förtrötts aldrig i arbetet att driva på utvecklingen av vår bildningscentral. Personalen tycks också drivas av samma entusiasm som sin chef.

Det verkar kanske som skryt om man säger att Tyresö bibliotek är ett bland de främsta. Som ni vet så skryter aldrig en skåning. Han har alltid fakta bakom vad han säger. Fakta är det, att vi har fått ett mycket högt utvecklingsbidrag och det får man inte om inte de bidragsgivande instanserna anser att det är något att satsa på. Ett rikhaltigt sortiment av böcker finns. Ett artotek som ger allmänheten möjlighet att låna hem och eventuellt köpa verklig konst och litografier. Ett diskotek finnes och där kan musikintresserade lyssna på god musik. Biblioteket fungerar även som ut-

Tidskriftshyllor och läsvrå i Tyresö Kommunbibliotek

ställningslokal för unga konstnärer. Väggar är behängda med konstverk av in- och utländska konstnärer.

Man får även lära känna våra svenska författare genom de författaraftnar som anordnas i biblioteket. Författarna läser själva sina dikter för åhörarna och det finns möjlighet för publiken att med författaren diskutera de tankar, som ligger bakom boken och vad han vill uppnå med vad han skrivit.

Chefsbibliotekarie Karl H. Bolay.

Vår chefsbibliotekarie är även själv författare. Han är född i Saabrücken. Fadern härstammar från Frankrike och modern från Polen. Han kom därför tidigt i kontakt med det oroliga Europa. Han har vistats i Frankrike, Italien, Schweiz och Österrike.

I hans diktsamling *Mullvadsmusik* kommer tydligt fram oron för vad som skall hända mänskligheten. Om den skall överleva. Atombomben och rymdfärderna och vad de kommer att betyda för mänsklighetens och civilisationens bestånd. Här några plock:

De fyra elementen

*Jag gjorde ett ljus
men det fanns ingen eld
Jag gjorde en båt
men det fanns inget hav
Jag gjorde en kvern
men det fanns ingen vind
Jag gjorde ett hus
men det fanns ingen jord*

Satelliternas varv

*Satelliternas varv
väver
ett tunnmaskigt nät
kring jordens åldriga yta*

*Ett steg genom mörkret
ett första steg
till stjärnornas ljus*

*När fångar nätet
månens horn
och ligger
för ankar
i vintergatornas hav?
Och vilka vidunder fastnar
som viddernas skörd?*

För redaktören verkar hela diktsamlingen som ett rop till mänskligheten att göra något, så att den slipper den ångest och ångslan den tänkande människan känner. Man kan spåra den i den miljö författaren levat. Kanske vi, i vårt lugna land icke kan fatta de ångestkänslor som besjalar folket i de länder, där krig och revolutioner spridit skräck och fasa bland folket. Vad skall kapploppningen i rymden bära i sitt sköte? Redaktören har fått den känslan. Jag vet icke om det är författarens mening.

TILL BIBLIOTEKETS SAGOSTUNDS- och TEATERBARN

Som avslutning på årets verksamhet inbjuder biblioteket alla sago- och teaterbarn till en julfest *söndagen den 17 dec. 1967 kl. 15—17*, å huvudbiblioteket i Bollmora Centrum.

Program:

Vi leker, vi dansar, vi sjunger under ledning av sagotanterna Signe Gustavsson, Majken Ivarsson, Monika Jogeman, Eivor Lindqvist och Doris Lundqvist.

Eftersom utrymmet i våra lokaler är begränsat kan vi högst ta emot 250 barn. Biljetter delar vi ut från och med tisdagen den 12 dec. 1967 kl. 10.00 å huvudbiblioteket, Bollmora Centrum.

Alla är hjärtligt välkomna!

Karl H. Bolay
Chefsbibliotekarie

An alle deutschen Familien mit Kleinkindern zwischen 4 und 7 Jahren

Hiermit laden wir alle Deutsch sprechenden Kinder Zwischen 4 und 7 Jahren zu einer deutschen Adventsfeier in der Tyresö kommunbibliotek, Bollmora Centrum, ein

*Sonntag den 10. Dec. 1967 um
15—17 Uhr*

unter der Leitung von Tante Evchen. Jedes Kind bekommt eine kleine Geschenktüte, einen Luftballong, Saft und Gebäck.

Anmeldung telefonisch oder schriftlich 712 57 17 bis zum 6. December 1967.

Herzliche Grüße
Karl H. Bolay
Biblioteksdirektor.

Bordtennis — Tyresö IF

Ytterligare några matcher har spelats i Div. 4 Östsvenska Serien sedan sist. A-laget fick stryk av Märsta IK med 6—2 på bortaplan. Söndagen den 29 oktober åkte Uffe Haglund, Janne Franzén och Hasse Nyholm till Visby och mötte serieledande Hmse IF. Även där blev det stryk med 6—2. Med dessa nederlag ligger Tyresö nu i botten-skiktet och det fordras att plocka poäng för att inte åka ur serien. Kanske vändningen kom den 20/11 när vi slog Nynäshamns BTK med 6—3 hemma i Forellskolan. Där visade Uffe Haglund fin stil med att vinna sina 3 matcher och Hasse Nyholm 2 matcher.

Genom att vi förfogar över 6 jämna spelare så har dessa skiftat mellan A- och B-laget. B-laget leder sin serie utan poängförlust. Spännande var det mot Boo IF där segern skrevs 6—4. Mot Vendelsö blev det 6—1 seger och nu senast seriefinal mot Storkyrkopojkarna, resultat 6—4 till Tyresö efter bra spel av Hasse Hällsjö, Ingvar Lind och Björne Österberg.

Nu återstår endast ett par matcher före juluppehållet och till dess hoppas vi träningsfliten skall ge resultat i nya segrar.

Hans Nyholm

Tyresö kommunbibliotek

önskar alla tyresöbor en god jul och ett gott nytt år och att biblioteket blir för Eder en samlingspunkt 1968. Ni är alltid lika välkomna!